

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט יחזקאל קינר

תובע אילן אמיר ע"י ב"כ עו"ד עמירם טפירו

נגד

נתבעות 1. איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ע"י ב"כ עו"ד חגית בלייברג
2. פועלים משכנתאות סוכנות לביטוח (2005) בע"מ ע"י ב"כ עו"ד רן פלדמן

פסק דין

(אישור הסדר פשרה עם הנתבעת 1 בתובענה ייצוגית)

- 1
- 2
- 3
- 4 1. הבקשה לאשר את התובענה שבכותרת כתובענה ייצוגית (להלן: "**בקשת האישור**") הוגשה
- 5 לפי פרט 2 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "**החוק**") ועניינה
- 6 בטענה כי במסגרת ביטוח מבנה שנרכש על ידי התובע מידי הנתבעות במסגרת הלוואת
- 7 משכנתא, הועלו הכיסוי הביטוחי ובהתאם הפרמיה שנגבתה ממנו, מבלי שיידעו אותם ומבלי
- 8 שקיבלו את אישורם ואת הסכמתם.
- 9
- 10 2. **הקבוצה בבקשת האישור** הוגדרה כך: "כלל ציבור הלקוחות של המשיבות אשר רכשו
- 11 פוליסה לביטוח מבנה, וכעבור זמן ו/או עם חידושה (האוטומטי) של הפוליסה שינו המשיבות
- 12 באופן מהותי את תנאי הפוליסה ובתוך כך ייקרו את הפרמיה בשיעור משמעותי מבלי ליידע
- 13 את לקוחותיהן, זאת בניגוד להוראות הדין הרלוונטיות, במשך שבע השנים שקדמו להגשת
- 14 התביעה ועד למועד בירור התובענה".
- 15
- 16 3. ביום 3.12.2017 התקיים דיון מקדמי, במסגרתו הורה בית המשפט (השופט גרוסקופף) על
- 17 איחוד הדיון בתובענה עם הדיון בת"צ 55899-07-15 **זנטון נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ**
- 18 (להלן: "**תיק זנטון**"), בהתאם לסעיף 7 לחוק. בית המשפט המליץ לצדדים בתובענה לבחון
- 19 את הסדר הפשרה בתיק זנטון ולנסות להגיע להסדר דומה.
- 20
- 21 4. ביום 31.1.2018 התקיים דיון בבקשה לאישור הסדר הפשרה בין הצדדים בתיק זנטון, וביום
- 22 12.3.2018 ניתן פסק דין שאישר את הסדר הפשרה בתיק זנטון (השופט גרוסקופף).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
 - 31
 - 32
 - 33
 - 34
5. ביום 25.3.2018 הגיש התובע בת"צ 1572-12-16 מושקוביץ נ' איי.די.איי (להלן: "תיק מושקוביץ") בקשה לפי סעיף 7 לחוק, למחיקת התובענה שבכותרת בטענה כי מדובר בתביעה דומה מאוחרת בזמן. ביום 28.5.2018 אישר בית המשפט הסדר דיוני, לפיו ההליכים ימשיכו להתקיים במקביל תוך חלוקה יחסית של חברי הקבוצה החופפת בין התביעות השונות.
6. ביום 23.9.2020, ניתנה החלטה המאשרת את הבקשה לניהול התובענה כייצוגית (להלן: "החלטת האישור"). להלן עיקר הקביעות בהחלטת האישור: שינוי סכום הביטוח ובעקבותיו שינוי דמי הביטוח, מהווים שינויים מהותיים בפוליסה. לכן קיימת אפשרות סבירה לכך שהשאלה האם הנתבעות הפרו את סעיף 55 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח") האוסר על מבטח וסוכן ביטוח לתאר עסקת ביטוח תיאור מטעה שיש בו כדי להטעות בעניין מהותי בעסקה, בפני לקוחותיהם – תוכרע לטובת הקבוצה; מכאן שנדרשת הסכמה של המבוטחים למהלך הנתבעות של העלאת סכום הביטוח ודמי הביטוח, ואין מדובר בהסכמה שבשתיקה, שלפי הדין אין לראות בה כשלעצמה גמירת דעת של השותק, אלא נדרשת הסכמה פוזיטיבית, שלא ניתנה על ידי המבוטחים; נדחתה טענת הנתבעות כי מאחר שהמבוטחים בפוליסות הנדונות בחרו בביטוח לפי ערך הנכס (לבניה), ביקשו הם למעשה מהמבטחת כי הסכום הביטוחי יתעדכן בהתאם לשווי העדכני של הנכס המבוטח, ולכן המהלך שביצעו הנתבעות היה מהלך שהוסכם מראש עם מבוטחיהן. בנוסף נדחתה הטענה להסכמה מפורשת בפוליסה לעדכון סכום הביטוח לפי מדד תשומות הבנייה למגורים; נדחו טענות הנתבעות כאילו הייתה פעולת העדכון הכרחית מבחינת הבנק המלווה וכי העדכון אך מיטיב עם המבוטחים (שכן להעלאת סכום הביטוח מתלווה גם העלאה של דמי הביטוח); בהודעת הנתבעות לגבי חידוש הפוליסה לא נכלל המידע הדרוש לגבי השינוי המהותי בפוליסה, אשר התבטא בהעלאת סכום הביטוח וייקור דמי הביטוח בשיעורים ניכרים.
- בהתאם לכך אושרו העילות הבאות: הפרת חוזר פיקוח 12/97 (הקובע כי על חברה המבצעת שינוי מהותי בפוליסה מוטלת החובה לוודא כי המבוטח קיבל את ההודעה על השינוי המהותי במכתב נפרד, תוך הבלטת התניות וההחרגות בצורה בולטת, מודגשת ומפורטת); הפרה חוזית; הפרת סעיף 55 לחוק הפיקוח; הפרת חובת הגילוי וחובת תום הלב; רשלנות; עשיית עושר ולא במשפט.
- כן אושרו הסעדים הבאים: א. השבת ההפרש בין דמי הביטוח שנגבו על סכום ביטוח שחושב לפי 4,000 ₪ למ"ר, לבין דמי הביטוח שנגבו על סכום ביטוח שחושב לפי 5,000 ₪ למ"ר. ב. צו המורה לנתבעות לחדול מהתנהלותן כפי שתוארה בתובענה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1
2 לאחר שניתנה החלטת האישור והוגשו כתבי טענות בתובענה, התקיימו דיונים ביום 25.4.21
3 וביום 6.1.22. בהתאם להמלצות בית המשפט, ניהלו הצדדים מגעים והגישו בקשות לאישור
4 הסדרי פשרה. **החלטה זו עניינה בבקשה לאישור הסדר הפשרה עם הנתבעת 1** (להלן גם:
5 **"הנתבעת"**), שהוגש ביום 10.3.22 [החלטה נפרדת תינתן בקשר להסדר הפשרה עם הנתבעת
6 2 (להלן גם: **"סוכנות פועלים"**)].
7

8 הסדר הפשרה מתבסס על שני העקרונות הבאים שעוצבו ואושרו על-ידי בית המשפט בהסדרי
9 פשרה בתיק זנטון ובתיק ריבלקה [ת"צ 75492-12-20 **ריבלקה נ' מנורה מבטחים ביטוח**
10 **בע"מ** (להלן: **"תיק ריבלקה"**)] : עיקרון ראשון – פיצוי לחברי הקבוצה (מבוטחי הנתבעת 1)
11 בסכום המשקף את הרווח לצורכי פשרה שנוצר לנתבעת 1 בעקבות הגידול בסכום הביטוח;
12 (2) משלוח מכתב מפורט למבוטחים, אשר מסביר את הסוגיה, ומאפשר לכל אחד
13 מהמבוטחים לבחור להישאר בסכום הביטוח המעודכן, או לחזור לסכום הביטוח טרם
14 העדכון כאמור. הכל כפי שיפורט להלן.
15

16 9. ביום 24.3.22 ניתנה החלטה המורה על פרסום הסדר הפשרה להתייחסויות.
17
18 10. לא הוגשו התנגדויות או בקשות פרישה מהסדר הפשרה, והיועץ המשפטי לממשלה הודיע, כי
19 הוא אינו מוצא לנכון להביע עמדה ביחס לבקשה לאישור הסדר הפשרה, לחיוב או לשלילה.
20

עיקרי הסדר הפשרה

21
22
23 11. הצדדים ציינו כי אין בהסכם פשרה זה כל הודאה של מי מן הצדדים באיזה מטענות הצד
24 האחר להסכם, לרבות הטענות הנזכרות בתביעה ובבקשת האישור ובכתבי הטענות הנוספים
25 שהוגשו על-ידי התובע.
26

27 12. **הקבוצה עליה יחול הסדר הפשרה** - הוגדרה בפתיח להסדר הפשרה באופן הבא: **"מי**
28 **שהתקשר בפוליסה לביטוח מבנה אגב נטילת משכנתא, וזאת באמצעות סוכנות פועלים,**
29 **אצל הנתבעת, והוגדל לו סכום הביטוח מבלי לקבל את הסכמתו המפורשת מסכום של 4,000**
30 **ש"ח למטר רבוע לסכום של 5,000 ש"ח למטר רבוע החל ממועד הגדלת סכום הכיסוי**
31 **הביטוחי (בשנת 2015 ולא לפני 1.1.2015) ועד למועד אישור הסדר הפשרה"** (הגדרת
32 הקבוצה צומצמה בהשוואה להגדרת הקבוצה בהחלטת האישור מאחר שהובהר כי עדכון
33 הפרמיה נעשה החל מיום 1.1.15).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

הפיצוי לקבוצה

13. לחברי הקבוצה כולה ישולם פיצוי בשיעור של 26% מהפרמיה העודפת שנגבתה מהמבוטחים בתקופה הרלוונטית, ואשר משקף את הרווח הרלוונטי לצורך הפשרה, שצמח לנתבעת 1 כתוצאה מהגידול בסכום הביטוח בתקופה הרלוונטית. סכום הפיצוי לכל חבר קבוצה יהיה 26% מהפרמיה העודפת ששילם חבר הקבוצה בתקופה הרלוונטית.

"הפרמיה העודפת" הוגדרה כ- "סך כל הפרמיה שנגבתה מחברי הקבוצה בתקופה הרלוונטית (כהגדרתה להלן), בניכוי סך כל הפרמיה שהיתה נגבית מחברי הקבוצה בתקופה הרלוונטית אילו לא היה מבוצע עדכון של סכום הביטוח מסך של 4,000 ש"ח למטר רבוע לסך של 5,000 ש"ח למטר רבוע. נכון לחודש פברואר 2022, הפרמיה העודפת הינה בסכום של כ-6,775,523 ש"ח (תקופה בת 85 חודשים). מספר זה מתייחס לכלל הפוליסות לאוכלוסייה הרלוונטית לרבות החידושים שלהן במהלך התקופה".

"התקופה הרלוונטית" הוגדרה כך: "החל מחודש ינואר 2015 ועד למועד אישור הסכם הפשרה".

"הרווח לנתבעת" הוגדר כ- "שיעור ממוצע משוקלל של כ-10% מהפרמיה לשנים 2015-2021, וזאת לאחר הפחתת עמלות לסוכנות הביטוח, עלות מבטח משנה, תביעות, הוצאות כלליות של חברת הביטוח".

"הרווח הרלוונטי לצורך הפשרה" הוגדר כ- "שיעור של 26% מהפרמיה העודפת. הרווח הרלוונטי לצורך הפשרה עומד על סכום של כ-1,761,636 ש"ח (נכון לחודש פברואר 2022). עם אישור הסכם הפשרה, ככל שיאושר, יעודכן סכום הרווח הרלוונטי עד למועד אישור הסכם הפשרה על ידי בית המשפט בהתאם לתחשיב שיוכן ויוגש על ידי הנתבעת עם אישור ההסכם. סכום זה יכונה להלן "סכום ההשבה".

"סכום הפיצוי לכל חבר קבוצה" הוגדר כ- 26% מהפרמיה העודפת ששילם חבר הקבוצה בתקופה הרלוונטית.

14. כל אחד מחברי הקבוצה יקבל את סכום הפיצוי הפרטני המגיע לו בהתאם לתשלומים שביצע. סכום הפיצוי לא יחולק באופן שוויוני בין חברי הקבוצה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

אופן התשלום ומועדו

15. סכום הפיצוי ישולם בדרך של העברה בנקאית לחשבונות הבנק של חברי הקבוצה, כפי שמעודכנים אצל סוכנות פועלים. ההעברה הבנקאית תבוצע לחשבונות הבנק של המבוטחים בתקופה הרלוונטית, כפי שמעודכנים אצל סוכנות פועלים.

16. ככל שלא יאותרו חשבונותיהם של חלק מחברי הקבוצה, תישלח למענם, כפי הידוע אצל סוכנות פועלים, המחאה בגובה הפיצוי היחסי. סכומי ההמחאות שלא ייפדו ייתרמו לקרן לניהול ולחלוקת כספים שנפסקו כסעד שהוקמה בהתאם לס' 27 לחוק (להלן: "הקרן").
דו"ח בנוגע למבוטחים אלו יוגש לבית המשפט בהתאם ללוחות הזמנים שיקבעו על ידו.

17. כלל התשלומים בהתאם לסעיפים 15-16 לעיל ישולמו בתוך 60 ימים מיום אישור הסכם הפשרה על-ידי בית המשפט בפסק דין חלוט.

18. דיווח אודות ביצוע הסדר הפשרה - בחלוף 90 ימים (לכל המאוחר) מיום אישור הסכם הפשרה על-ידי בית המשפט בפסק דין חלוט, יעבירו ב"כ הנתבעת לב"כ התובע דיווח אודות ביצוע הסכם הפשרה.

הסדרה עתידית - פניה לחברי הקבוצה

19. בשים לב לטענות הנתבעת, ובכלל זה לטענה כי העלאת סכום הביטוח נעשה כאמור לטובתם של המבוטחים, כי המבוטחים היו מודעים להעלאת סכום הביטוח ולא הביעו התנגדות, ובשים לב לטענת הנתבעת כי יש להימנע ממצבים של תת-ביטוח בהתממשותו של אירוע ביטוחי – ומבלי שהתובע מסכים לטענות אלה ולצרכי פשרה בלבד – מוסכם מנגנון ביחס לעתיד כמפורט להלן.

20. יידוע חברי הקבוצה על סכום הביטוח באמצעות שליחת המכתב הראשון - הנתבעת תשלח לכלל חברי הקבוצה שלא מסרו הודעת פרישה מכתב בנוסח המצורף כנספח א' להסכם הפשרה (לעיל: "המכתב הראשון"), המסביר את הסוגיה, ובכלל זה את הגשת בקשת האישור דנא והפיצוי שהוסכם במסגרתה, ומקנה לכל אחד מחברי הקבוצה בחירה בין אחת משתי אפשרויות: הותרת סכום הביטוח על התעריף המעודכן של סכום הביטוח (קרי, 5,000 ש"ח למטר רבוע); או חזרה לתעריף הקודם של סכום הביטוח (קרי, 4,000 ש"ח למטר רבוע).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

21. בכל הנוגע למבוטחים שיסרבו להעלאת סכום הביטוח, בעניינם יושב סכום הביטוח הקבוע בפוליסה, בטרם הועלה כאמור (כמו כל יתר תנאי הפוליסה), וזאת החל ממועד אישור הסכם הפשרה. מבוטחים שיבחרו בהותרת סכום הביטוח המעודכן, בעניינם יוותר סכום הביטוח המעודכן על כנו.

22. שליחת המכתב השני למבוטחים שלא השיבו למכתב הראשון - 30 ימים לאחר משלוח המכתב הראשון, תשלח הנתבעת למבוטחים שלא השיבו מכתב נוסף המצורף כנספח ב' להסכם הפשרה (לעיל: "המכתב השני"), בו תציין בפניהם כי ככל שלא תינתן תגובתם למכתב בתוך 30 ימים, יוותר בעניינם סכום הביטוח המעודכן על כנו.

23. המכתבים יישלחו באמצעות דואר ישראל או הודעות SMS או ווטסאפ או דואר אלקטרוני, בהתאם לפרטי המבוטחים (כתובות למשלוח דואר ו/או מספרי הטלפונים הניידים ו/או כתובות למשלוח דוא"ל), המעודכנים אצל סוכנות פועלים. המכתבים יישלחו בהתאם לפרטים המצויים בידי סוכנות פועלים – במידת האפשר, תינתן עדיפות למשלוח ההודעות באמצעות שירות ווטסאפ או באמצעות דוא"ל בהתאם לפרטים המעודכנים המצויים בידי סוכנות פועלים.

שונות

24. ויתור על תביעות ומעשה בית-דין - בכפוף לאישורו של ההסכם ולביצוע מלוא התשלומים על פיו, התובע וכל התובעים המיוצגים מוותרים בזאת יחדיו וכל אחד לחוד, המבקשים כלפי התובע וכלפיה בלבד, על כל טענה או דרישה או זכות או עילה בקשר עם העובדות נשוא התביעה ובקשת האישור ועל כל טענה או דרישה או זכות או עילה בקשר עם הפוליסות נשוא התביעה ובקשת האישור (למען הסדר הטוב, יצוין כי אין בכך בכדי לגרוע מעילת התביעה של התובע, כמו גם יתר חברי הקבוצה, נגד סוכנות פועלים משכנתאות ו/או חברות ביטוח אחרות). כמו כן, התובע וכל התובעים המיוצגים מצהירים בזאת יחדיו וכל אחד לחוד כי הסכם הפשרה שנחתם הוא סופי וממצה את כל זכויותיהם, וכי הם מתחייבים בזאת שלא לקחת חלק בהליך משפטי נוסף, לרבות הליך משפטי קבוצתי או ייצוגי, נגד הנתבעת (ונגדה בלבד) בקשר עם העובדות מושא בקשת האישור והתביעה, וכתבי הטענות הנוספים שהוגשו בהליך.

תשלום סכום הפיצוי לכלל חברי הקבוצה על-ידי הנתבעת יהווה סילוק סופי ומוחלט של כלל התחייבויותיה מכוח הסכם פשרה זה כלפי כל אחד מחברי הקבוצה וכלפי התובע.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 להסרת ספק מובהר, אין בהסכם זה כדי לגרוע מטענות התובע נגד סוכנות פועלים.

2
3 מבלי לגרוע מן האמור לעיל, אישור ההסכם וביצוע כל התשלומים על פיו יהווה מעשה בית
4 דין כלפי התובע וכל חברי הקבוצה אל מול הנתבעת (ומולה בלבד), בקשר עם כל הטענות
5 והעילות עליהן חל הוויתור האמור לעיל, ובכלל זה הטענות והעילות הנזכרות בתביעה
6 ובבקשת האישור ובכתבי הטענות הנוספים שהוגשו בהליך, ובקשר עם כל עילות התביעה
7 והטענות שהעובדות הנדרשות על-מנת לגבשן או להעלותן נטענו בכתבי הטענות מטעם
8 התובע, אף אם עילות וטענות אלה לא נטענו. טענות התובע נגד סוכנות פועלים יעמדו בעינן.

9
10 למען הסר ספק, אני מבהיר כי על פי סעיף 18(ז)(1) לחוק תובענות ייצוגיות "[הסדר פשרה
11 לא יכלול] עילות תביעה, בעלי דין או חברי קבוצה, אשר לא נכללו בבקשה לאישור או
12 בהחלטה על אישור התובענה הייצוגית". לפיכך מעשה בית דין והוויתור שייווצר בעקבות
13 הסדר הפשרה המתוקן מתייחס אך ורק לעילות התביעה כהגדרתן בבקשת האישור (ר' סעיף
14 6 לעיל).

15
16 25. אי מינוי בודק – הצדדים ביקשו כי בית המשפט לא יורה על מינוי בודק בהתאם לסעיף 19(ב)
17 לחוק.

18
19 26. גמול ושכר טרחה – הצדדים המליצו על גמול לתובע בשיעור של 2% בתוספת מע"מ מסכום
20 ההשבה ועל שכר טרחה לב"כ התובע בשיעור של 23% בתוספת מע"מ מסכום ההשבה.

21
22 דיון והכרעה

23
24 בחינת הסדר הפשרה ואישורו

25
26 27. בסעיף 19 לחוק נקבע, בין היתר, כך:

27
28 "א) בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא אם כן מצא, כי
29 ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בענינם של חברי הקבוצה, ואם
30 הבקשה לאישור הסדר הפשרה הוגשה לפני שאושרה התובענה
31 הייצוגית - גם כי התובענה שהוגשה עומדת, לכאורה, בתנאים
32 לאישור תובענה ייצוגית הקבועים בסעיפים 3, 4 ו-8(א) וכי סיום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין".

28. בענייננו, ניתן לקבוע כי התובענה עומדת לכאורה בתנאים לאישור תובענה ייצוגית הקבועים בסעיפים 3, 4 ו-8(א) לחוק.

29. כאמור בסעיף 19(א) לחוק, על בית המשפט המתבקש לאשר הסדר פשרה להשתכנע "כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה... וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקות בנסיבות העניין".

30. סעיף 1 לחוק מגדיר את מטרות החוק כמימוש זכות הגישה לבית המשפט, אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו, מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין, וניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות.

31. לאחר שעיינתי בבקשה ובהסדר הפשרה, נחה דעתי כי הסדר הפשרה הוא ראוי והוגן וכי משכך יש לאשרו.

32. כאמור, ביום 23.9.20 אושרה על ידי בקשת האישור ונקבע, בין היתר, כי העלאת סכום הביטוח ודמי הביטוח בשיעור בלתי מבוטל, מהווה שינוי מהותי בפוליסה הדורש הסכמה אקטיבית של המבוטחים לכך, כי לא ניתן בפוליסה היתר לחברת הביטוח לעשות כן ללא הסכמת המבוטחים, וכי המבוטחים לא נתנו הסכמתם בפוליסה לאמור לעיל (ר' גם פסק הדין שאישר את בקשת האישור בתיק מושקוביץ ביום 17.12.20, ואשר במסגרתו הקבוצה כוללת גם את לקוחותיה של הנתבעת אשר דמי ביטוח הדירה הועלו להם ללא קבלת הסכמתם בעת חידוש הפוליסה). לפיכך, ומבלי לקבוע מסמרות, סיכויי התובענה טובים, ולא בנקל הייתה נדחית בקשת האישור דן נגד הנתבעת. עם זאת, אנו מצויים עדיין בשלב מקדמי של ההליך, ואין להתעלם מטענותיה של הנתבעת, שצוינו בבקשה לאישור הסדר פשרה ובמסגרת תשובתה לבקשת האישור וכתב ההגנה מטעמה, שבעטיין לשיטתה יש לדחות את התובענה, בכללן: הפוליסות מושא התובענה ובקשת האישור נערכו במסלול של "ערך נכס" בהן סכום הביטוח מחושב לפי ממוצע עלות בניה למטר רבוע ולפיכך לא נדרשת הסכמה מחודשת של המבוטחים לעדכון והתאמת סכום הביטוח נוכח עדכון עלות הבניה למטר רבוע; המבוטחים הסכימו במועד ההתקשרות לשינויים אפשריים שינבעו מהשתנות עלות הבניה ויודעו על השינוי בזמן אמת; המבוטחים קיבלו בפועל כיסוי ביטוח גדול יותר ומותאם לעלות הבניה הריאלית ולפיכך בלתי סביר לבצע את ההשבה המתבקשת; יידוע המבוטחים עולה כדי הסכמה, בוודאי ביחס למבוטחים שהפוליסה שלהם התחדשה מאז

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

העדכון – בראשית שנת 2015 – כמה וכמה פעמים, וחזקה עליהם שקראו את מסמכי החידוש והיו מודעים לפרמיה המעודכנת והסכימו לה; יש לראות בהגדלת סכום הביטוח הצעה מזכה, נוכח תוספת העלות החודשית הנמוכה יחסית (שקלים בודדים) ולכן חזקה על הניצע שקיבל אותה; סוכנות פועלים היא אשר יזמה את המהלך לטובת המבוטחים ועל מנת שסכום הביטוח יתאם את שווי המבנה בקטסטרופה ולא מדובר בפעולה על פי הנחיה של חברת הביטוח.

33. כמו כן, מנגנון הסדר הפשרה משלב למעשה פיצוי הולם לחברי הקבוצה (מבוטחי הנתבעת), כאשר הסכום המוחזר להם (26% מהפרמיה העודפת שנגבתה על ידי הנתבעת, כאשר סכום זה יעודכן עד מועד אישור ההסכם על ידי בית המשפט) משקף לכאורה החזר הגבוה משיעור הרווח שהפיקה מנורה בעקבות הגדלת סכום הביטוח (לאחר הפחתת עמלות לסוכנות הביטוח, עלות מבטח משנה, תביעות, הוצאות כלליות של חברת הביטוח). יש לזכור גם כי המבוטחים זכו לכיסוי גבוה יותר בתקופה הרלוונטית. בנוסף, סכום הרווח הרלוונטי המעודכן עתה עד חודש פברואר 2022 יעודכן עד למועד אישור ההסכם הפשרה על ידי ביהמ"ש בהתאם לתחשיב שיוכן ויוגש על ידי הנתבעת עם אישור ההסכם, דהיינו ההחזר יבוצע לגבי כלל התקופה הרלוונטית.

34. שיעור הפיצוי בסך 26% מהפרמיה העודפת מתבסס על הסדרי פשרה שאושרו זה מכבר על בתיק זנטון [ביחס להפניקס חברה לביטוח בע"מ, ר' ת"צ (מחוזי מרכז) 55899-07-15 זנטון ואח' נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (12.3.18)] ובתיק ריבלקה [ביחס למנורה מבטחים ביטוח בע"מ, ר' ת"צ (מחוזי מרכז) 75492-12-20 (2.6.22)]. פיצוי זה מגלם ומשקף את הסיכונים והסיכויים של הצדדים בהמשך ניהול ההליך ותואם את המלצת בית המשפט בעניין.

35. בנוסף, הסדר הפשרה מבטיח פיצוי אישי לכל חבר קבוצה, באופן יחסי לסך העמלה העודפת הספציפית ששולמה על ידו, וכן מבטיח כי כל הרווח הרלוונטי לצורכי הפשרה ישולם בפועל על ידי הנתבעת, שכן הסכומים שיועברו בהמחאות שישלחו למענם של חברי קבוצה שחשבונותיהם לא אותרו, ולא ייפדו על ידם, ייתרמו לקרן.

36. מבחינת ההסדרה העתידית, יישלח מכתב מפורט למבוטחים, אשר יסביר את הסוגיה, ויאפשר לכל אחד מהמבוטחים לבחור להישאר בסכום הביטוח המעודכן או לחזור לסכום הביטוח טרם העדכון כאמור (ברירת המחדל למי שלא ישיב היא הותרת סכום הביטוח

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הנוכחי על כנו). העובדה כי ניתנת לחברי הקבוצה האפשרות להיוותר עם תנאי הפוליסה עליה
- 2 הסכימו, משמעה חיסכון כספי משמעותי (צופה פני עתיד).
- 3
- 4 37. כל אלה מעידים על כך שהסדר הפשרה הוא הסדר ראוי והוגן אשר משקלל את מכלול
- 5 הסיכויים והסיכונים שבהמשך ניהול ההליך.
- 6
- 7 38. אשר על כן, אני סבור שהסדר הפשרה ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי
- 8 הקבוצה, והוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.
- 9
- 10 39. לוחות זמנים ותיקונים טכניים – אקבע להלן מועדים נוספים שלא נקבעו (או לא נקבעו
- 11 במפורש) בהסדר הפשרה, וכן תיקונים טכניים בו כדלקמן:
- 12 א. למען הסר ספק, ההמחאות שיישלחו למי שלא אותר חשבונו, יישלחו אף הן תוך 60 יום
- 13 מיום אישור הסדר הפשרה בפסק דין חלוט.
- 14 ב. בסעיף 19 להסדר הפשרה צוין כי סכומי ההמחאות שלא ייפדו ייתרמו לקרן. אוסיף כי
- 15 סכומי ההמחאות שלא ייפדו תוך 60 יום ממועד המשלוח ייתרמו לקרן תוך 21 יום לאחר
- 16 מכן.
- 17 ג. בסעיף 23 להסדר הפשרה לא צוין מתי יישלח המכתב הראשון, ואני קובע כי יישלח תוך
- 18 21 יום מיום אישור הסדר הפשרה בפסק דין חלוט.
- 19 ד. בסעיף 3 לנספח "א" להסדר הפשרה (המכתב הראשון) נפלו טעויות טכניות אותן יש
- 20 לתקן כדלקמן:
- 21 1. בשורה הראשונה במקום "בחודש דצמבר 2021" יבוא "בחודש מאי 2017".
- 22 2. הפיסקה האחרונה בסעיף תוחלף בפיסקה הבאה כדלקמן: "סכום הפיצוי יועבר
- 23 אליך בהעברה בנקאית, ואם לא יאותר חשבונך, בהמחאה שתישלח לכתובתך כפי
- 24 שהיא רשומה בפועלים משכנתאות סוכנות לביטוח (2005) בע"מ".
- 25 הסבר: סעיף 19 בהסדר הפשרה קבע כי הפיצוי יועבר לכלל חברי הקבוצה באמצעות
- 26 העברה בנקאית (או המחאה שתישלח למי שלא יאותר חשבונו). אין בסיס לקביעה
- 27 בנספח "א" הנ"ל כאילו הפיצוי ישולם במסגרת הליך חידוש הפוליסה הבא
- 28 באמצעות קיזוז סכום הפיצוי מהפרמיות, ולכן מוחלפת הפיסקה הנ"ל.
- 29
- 30 אי מינוי בודק
- 31
- 32 40. מצאתי כי בנסיבות העניין יש מקום להיעתר לבקשת הצדדים ואין מקום למינוי בודק
- 33 לפי סעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות. מטרת מינוי הבודק היא לסייע לבית המשפט
- 34 לבחון את הסדר הפשרה כדי לשמור על האינטרסים של הקבוצה ולהבטיח שההסדר הוא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

סביר והוגן מבחינתם וכי סיום ההליך בהסדר הפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכריע במחלוקת. בנסיבות העניין הסדר הפשרה מבטיח תכליות אלה. הסדר הפשרה צועד בעקבות הסדרי פשרה קודמים שאושרו על ידי בית המשפט (נזכרו בסעיף 34 לעיל); להסדר הפשרה צורף תצהירו של אלעד מוהבאן, חשב ראשי בנתבעת, שהצהיר על נכונות הנתונים בדבר העמלה העודפת; שיעור ההחזר מתוך העמלה העודפת הוא בתחום שיקול הדעת של בית המשפט, בהתבסס על הסיכונים והסיכויים של ההליך, ובהתחשב בכך שההסדר חוסך את המשך ניהול ההליך. איני מוצא, אפוא, כי קיים במקרה זה צורך במינוי בודק.

גמול ושכר טרחה

41. סכומי הגמול ושכר הטרחה שהומלצו (ר' סעיף 26 לעיל) הם סכומים סבירים בהתחשב בהלכת רייכרט [ע"א 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' רייכרט, פ"ד ס"ה(2) 681 (2012)], ובמיוחד בהתחשב בכך שהסדר הפשרה מושג בשלב שלאחר אישורה של בקשת האישור, ולכן אני מקבל את המלצת הצדדים ומאשר אותה. הגמול ו-70% משכר הטרחה ישולמו על ידי הנתבעת תוך 30 יום מהיום. 30% משכר הטרחה ישולמו על ידי הנתבעת תוך 21 יום מיום שאאשר את הדיווח על יישום הסכם הפשרה (ר' סעיף 49 להלן).

מינוי מפקח על ביצוע הסדר הפשרה

42. אני ממנה את עו"ד עמירס טפירו, בא הכוח המייצג כמפקח על ביצוע הסדר הפשרה (להלן: "המפקח"). המפקח יבדוק את ביצועו התקין של הסדר הפשרה על ידי הנתבעת, יבדוק מדגמית, לפי שיקול דעתו, את קבלת סכומי הפיצוי על ידי חברי הקבוצה, וכן את ביצוע ההסדרה העתידית על ידי הנתבעת, וימסור לבית המשפט דיווח ראשון עד ליום 1.2.23. מובן שהמפקח רשאי למסור דיווח נוסף או להגיש בקשה למתן הוראות אם יסבור שיש מקום לכך.

סיכום

43. אני מאשר את הסדר הפשרה בהתאם למפורט בפסק דין זה. 44. עילות התובענה והסעדים פורטו בסעיף 6 לעיל.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הגדרת הקבוצה היא כנזכר בסעיף 12 לעיל. 45
- 2
- 3 השאלות המהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה הן האם הפרה 46
- 4 הנתבעת את הוראות הדין שעה שהעלתה לחברי הקבוצה את הכיסוי הביטוחי ובהתאם את
- 5 הפרמיה שנגבתה מהם, מבלי שיידעה אותם ומבלי שקיבלה מראש את אישורם ואת
- 6 הסכמתם, והאם ההפרה הנתענת מקנה לחברי הקבוצה סעד כספי.
- 7
- 8 סכומי הגמול ושכר הטרחה המאושרים הם כנזכר בסעיף 41 לעיל, והם ישולמו באופן המצוין 47
- 9 בו.
- 10
- 11 עד ליום 14.9.22 תגיש הנתבעת תצהיר של רו"ח מטעמה שיפרט את סכום הרווח הרלוונטי 48
- 12 עד למועד אישור הסכם הפשרה על ידי ביהמ"ש ויכלול את התחשיב לפיו הגיע לסכום
- 13 האמור.
- 14
- 15 עד יום 16.3.23 תגיש הנתבעת תצהיר בו תדווח על יישום הסדר הפשרה (פרטים מלאים), 49
- 16 לרבות ביצוע תשלום הפיצוי לחברי הקבוצה, וחישוב הסכום שהועבר לקרן (יש לצרף
- 17 אסמכתא), ולרבות יישום ההסדרה העתידית ותוצאותיה. לתצהיר יצורף אישור רואה חשבון
- 18 אשר ביקר את הנתונים הכלולים בתצהיר.
- 19
- 20 ייעוד הכספים שיועברו לקרן לפי פסק דין זה יהיה למטרות שיפור רווחת הצרכנים 50
- 21 בהתקשרויותיהם עם חברות ביטוח, ואם לא תימצא אכסניה להעברת הכספים הנ"ל לייעוד
- 22 כאמור, ייועדו הכספים למטרת שיפור רווחת הצרכנים באופן כללי.
- 23
- 24 הצדדים יגישו לאישורי עד ליום 30.8.22 נוסח של הודעה בדבר אישור הסדר הפשרה בהתאם 51
- 25 לסעיף 25(א)(4) לחוק.
- 26

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 60234-05-17 אמיר נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 52. תז"פ ליום 31.8.22 לבדיקת קבלת נוסח המודעה לפרסום.

2 תז"פ ליום 15.9.22 לבדיקת קבלת תצהיר רו"ח מטעם הנתבעת כאמור בסעיף 48 לעיל.

3 תז"פ ליום 2.2.23 לבדיקת קבלת דו"ח המפקח כנזכר בסעיף 42 לעיל.

4 תז"פ ליום 16.4.23 לבדיקת קבלת תצהיר הנתבעת ואישור רואה חשבון לגבי יישום הסדר

5 הפשרה, בהתאם לסעיף 49 לעיל.

6

7 ניתן היום, כ"ו אב תשפ"ב, 23 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.

8

יחזקאל קינר, שופט

9

10

